

Kosten binnen de tweede en derde pensioenpijler: update 2022

Dit rapport betreft een update van het eerste onderzoek van de FSMA naar de kosten binnen de tweede en derde pensioenpijler.

Deze update heeft betrekking op het jaar 2022 en beperkt zich tot de weergave van de tabellen en grafieken uit het eerste rapport. Voor meer begeleidende informatie, evenals de voorbehouden die bij de interpretatie van deze gegevens in acht moeten worden genomen, wordt verwezen naar de eerste editie van het onderzoeksrapport. [FSMA - Onderzoek naar kosten binnen de tweede en derde pensioenpijler: voornaamste vaststellingen](#)

1. Kosten binnen de tweede pensioenpijler

1.1. Verzekeringsondernemingen

1.1.1. Kwantitatieve omvang van het onderzoek

Tak	Verzekeraars actief	Aantal producten	Aantal aansluitingen 2022	Voorzieningen 2022	Bijdragen 2022
Tak 21	17	351	5.802.119 (96%)	58.925.747.365 (98%)	4.023.679.784 (92%)
Tak 23	12	59*	224.391 (4%)	1.482.977.372 (2%)	344.061.690 (8%)
Totaal		410	6.026.510	60.408.724.737	4.367.741.474

* Binnen tak 23 worden vaak verschillende fondsen aangeboden ('opties') binnen éénzelfde product. Voor de 2e pijler betreft het 346 unieke fondsen.

	Tak 21		Tak 23	
Regime (2 ^e pijler)	Aansluitingen 2022	Voorzieningen 2022	Aansluitingen 2022	Voorzieningen 2022
LPC/WAP - entreprise	3.187.177 (97,8%)	30.778.988.931 (98,48%)	72.231 (2,2%)	476.525.389 (1,52%)
LPC/WAP - Sect.	1.413.645 (100,0%)	1.761.900.117 (100,00%)	0 (0,0%)	0 (0,00%)
LPCI/WAPZ	756.806 (97,3%)	8.698.441.462 (99,95%)	20.620 (2,7%)	4.305.080 (0,05%)
LPCDE/WAPBL	425.674 (77,2%)	17.345.364.187 (94,67%)	125.583 (22,8%)	977.395.735 (5,33%)
LPC/WAP - ind	10.708 (99,9%)	191.075.035 (99,82%)	16 (0,1%)	348.477 (0,18%)
LPCPPI/WAPZNP	6.474 (60,6%)	146.005.080 (86,24%)	4.216 (39,4%)	23.291.618 (13,76%)
LPCS/WAPW	1.635 (48,7%)	3.972.552 (78,14%)	1.725 (51,3%)	1.111.074 (21,86%)
Totaal	5.802.119 (96,3%)	58.925.747.365 (97,55%)	224.391 (3,7%)	1.482.977.372 (2,45%)

1.1.2. Instapkosten

Instapkosten: Gewogen gemiddeldes

Regime	Tak 21 - gewogen gemiddelde instapkost	Tak 23 – gewogen gemiddelde instapkost
LPC/WAP - Sect.	1,31%	NA
LPCPPI/WAPZNP	2,31%	2,31%
LPCDE/WAPBL	2,72%	1,98%
LPCS/WAPW	2,86%	3,28%
LPC/WAP - entreprise	2,99%	1,93%
LPCI/WAPZ	3,52%	3,66%
LPC/WAP - ind	3,56%	NA
Grand Total	2,95%	1,98%

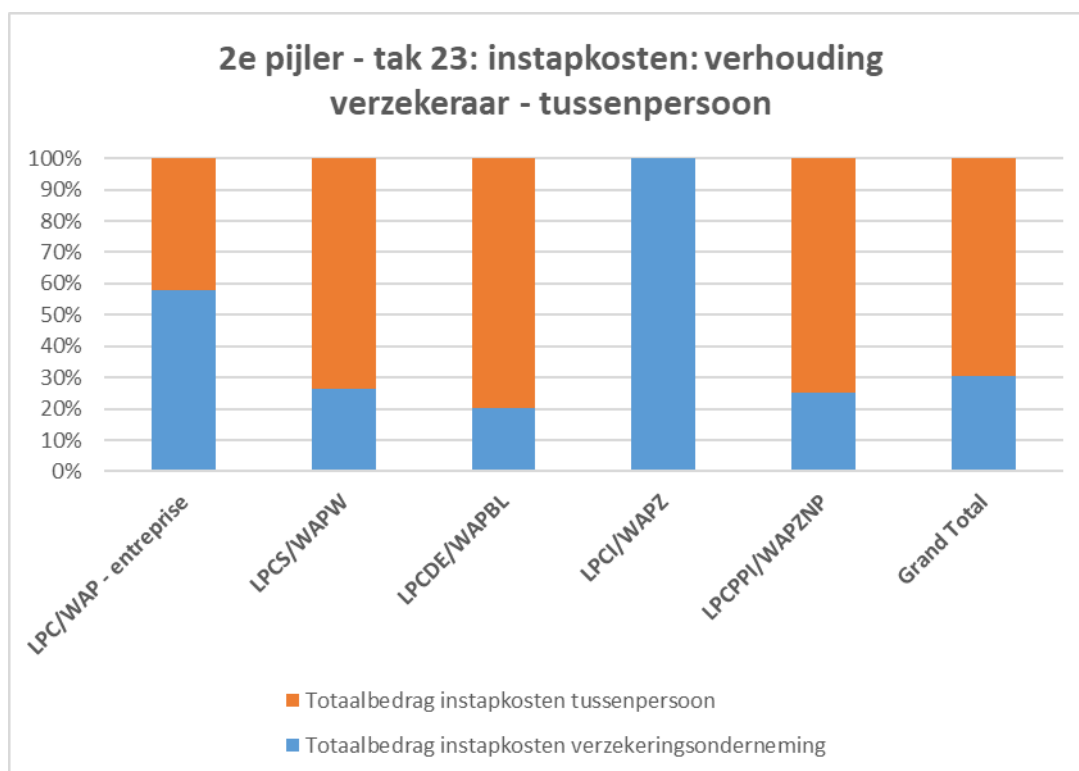
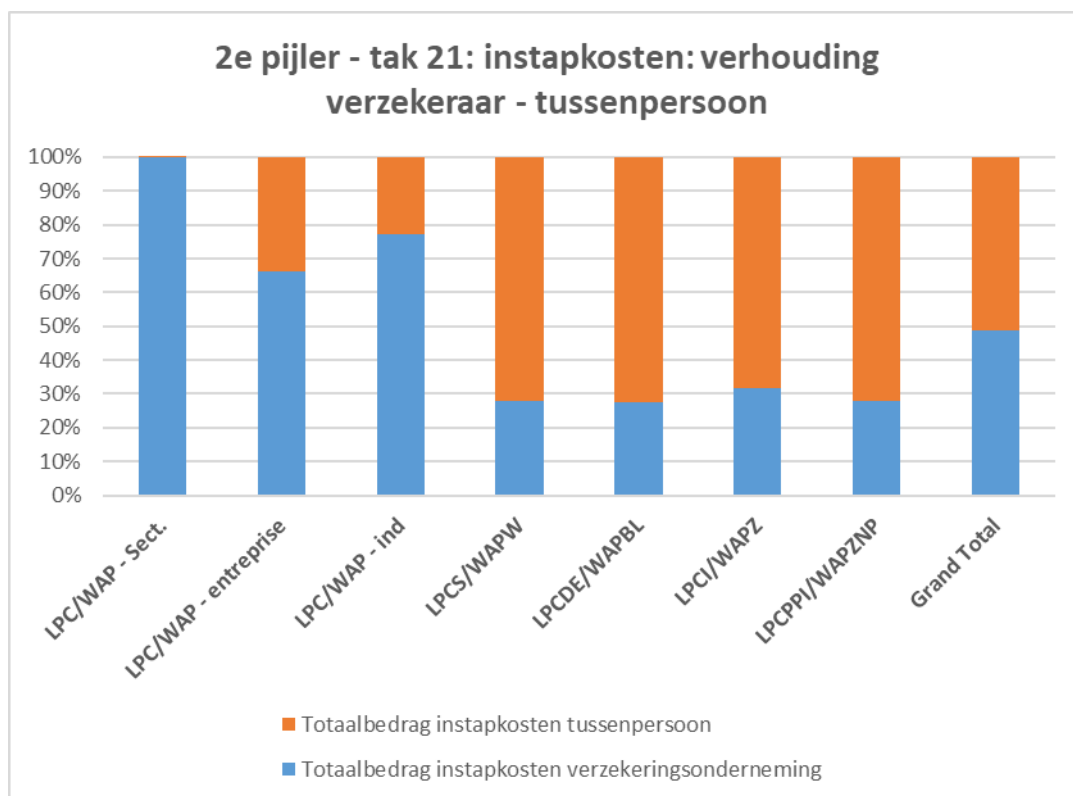
Instapkosten : percentielen

Regime	Tak 21		Tak 23	
	10de percentiel	90ste percentiel	10de percentiel	90ste percentiel
LPC/WAP - Sect.	0,35%	3,82%	NA	NA
LPCPI/WAPZNP	1,91%	2,95%	1,57%	3,18%
LPCDE/WAPBL	1,26%	7,71%	1,30%	3,11%
LPCS/WAPW	2,40%	3,15%	2,06%	3,51%
LPC/WAP - entreprise	1,36%	7,81%	1,29%	4,04%
LPCI/WAPZ	2,26%	6,73%	2,76%	3,92%
LPC/WAP - ind	2,27%	14,16%	NA	NA

Instapkosten : spreiding aangesloten

Instapkost	tak 21 - aansluitingen 2022	tak 23 - aansluitingen 2022
0% - 1%	603.454	9.837
1% - 2%	697.288	73.554
2% - 3%	1.792.151	107.133
3% - 4%	1.760.741	18.833
4% - 5%	299.197	1.724
5% - 6%	104.344	317
6% - 7%	84.765	39
7% - 8%	30.178	11
8% - 9%	1.454	1
9% - 10%	2.872	9
>10%	33.376	0
<i>Geen premiestorting</i>	392.298	12.933
Totaal	5.802.119	224.391

Instapkosten: verhouding verzekeringsonderneming versus verzekeringstussenpersoon

1.1.3. Lopende kosten

Lopende kosten: gewogen gemiddeldes

Regime	Tak 21 - gewogen gemiddelde lopende kost	Tak 23 - gewogen gemiddelde lopende kost (inclusief ICB)
LPC/WAP - Sect.	0,02%	NA
LPCDE/WAPBL	0,03%	2,29%
LPC/WAP - entreprise	0,04%	1,46%
LPC/WAP - ind	0,06%	NA
LPCPPI/WAPZNP	0,07%	2,44%
LPCI/WAPZ	0,09%	2,13%
LPCS/WAPW	0,42%	2,57%
Grand Total	0,05%	2,02%

Lopende kosten: percentielen

	Tak 21		Tak 23	
Regime	10de percentiel	90ste percentiel	10de percentiel	90ste percentiel
LPC/WAP - Sect.	0,00%	0,04%	NA	NA
LPCDE/WAPBL	0,00%	0,20%	1,26%	3,03%
LPC/WAP - entreprise	0,00%	0,20%	1,14%	3,32%
LPC/WAP - ind	0,00%	0,19%	NA	NA
LPCPPI/WAPZNP	0,00%	0,22%	1,67%	3,13%
LPCI/WAPZ	0,00%	0,26%	0,58%	3,14%
LPCS/WAPW	0,06%	0,65%	1,43%	3,04%

Lopende kosten : spreiding aangeslotenen

Lopende kosten	Tak 21 - Aansluitingen 2022	Tak 23 - Aansluitingen 2022
0% - 0,1%	5.038.926	5.149
0,1% - 0,2%	639.215	3
0,2% - 0,3%	82.031	554
0,3% - 0,4%	22.804	222
0,4% - 0,5%	16.953	6
0,5% - 1%	1.528	3.593
1% -1,5%	181	26.780
1,5% -2%	25	28.742
2% -2,5%	0	75.661
2,5% -3%	0	64.217
3% -3,5%	0	16.680
>3,5%	0	2.782
<i>Geen provisies</i>	456	2
Totaal	5.802.119	224.391

1.2. Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

1.2.1. Kwantitatieve omvang van het onderzoek

Regime	Aantal IBP's	Aantal regelingen (DC)	Aantal aansluitingen	Voorzieningen 2022	Bijdragen 2022
LPC/WAP - entreprise	44	96	169.391	3.787.163.004,16	375.648.148,42
LPC/WAP - Sect.	7	13	1.277.140	1.998.269.947,37	194.809.809,35
LPC/WAP - ind	2	2	342	12.672.815,03	2.410.972,20
LPCDE/WAPBL	4	6	287	81.545.539,02	3.055.535,34
LPCI/WAPZ	3	4	31.734	1.710.648.393,61	84.847.022,08
LPCPII/WAPZN P	2	2	297	18.571.492,26	4.284.908,76
Totaal	56	123	1.479.191	7.608.871.191,45	665.056.396,15

1.2.2. Hoegrootheid kosten bij IBP's

In de rapportering met betrekking tot het jaar 2022 is de opsplitsing tussen beheerskosten en financiële kosten niet langer beschikbaar. De kosten opgenomen in onderstaande tabellen betreffen de kosten ingehouden op de bijdragen of op het rendement, onttrokken aan de individuele rekeningen of aangerekend op het niveau van de ICB's.

Totale kosten IBP's: Ratio totale kosten ten opzichte van voorzieningen

Regime	Ratio kosten / voorzieningen
LPC/WAP - entreprise	0,45%
LPC/WAP - Sect.	0,48%
LPCDE/WAPBL	0,53%
LPC/WAP - ind	0,53%
LPCI/WAPZ	0,68%
LPCPPI/WAPZNP	1,29%
Totaal	0,51%

Totale kosten IBP's: Percentielen

Regime	10de percentiel	90ste percentiel
LPC/WAP - entreprise	0,13%	1,37%
LPC/WAP - Sect.	0,34%	1,94%
LPCDE/WAPBL	0,34%	0,75%
LPC/WAP - ind	0,58%	1,00%
LPCI/WAPZ	0,62%	0,82%
LPCPPI/WAPZNP	0,83%	1,27%

2. Kosten binnen de derde pensioenpijler

2.1. Verzekeringsondernemingen

2.1.1. Kwantitatieve omvang van het onderzoek

	Verzekeraars actief	Aantal producten	Aantal contracten 2022	Voorzieningen 2022	Bijdragen 2022
Tak 21	19	170	2.925.389 <i>product</i>	26.839.994.817,46 (97,36%)	1.677.135.312,21 (87,87%)
Tak 23	11	22*	611.651 <i>Intern fonds</i>	726.770.118,07 (2,64%)	231.597.473,39 (12,13%)
Totaal		192	3.537.040	27.566.764.935,54	1.908.732.785,60

* Binnen tak 23 worden vaak verschillende fondsen aangeboden ('opties') binnen éénzelfde product. Voor de 3e pijler betreft het 248 unieke fondsen.

2.1.2. Instapkosten

Instapkosten: gewogen gemiddeldes

	Gewogen gemiddelde instapkost
Tak 21	6,05%
Tak 23	2,78%

Instapkosten: percentielen

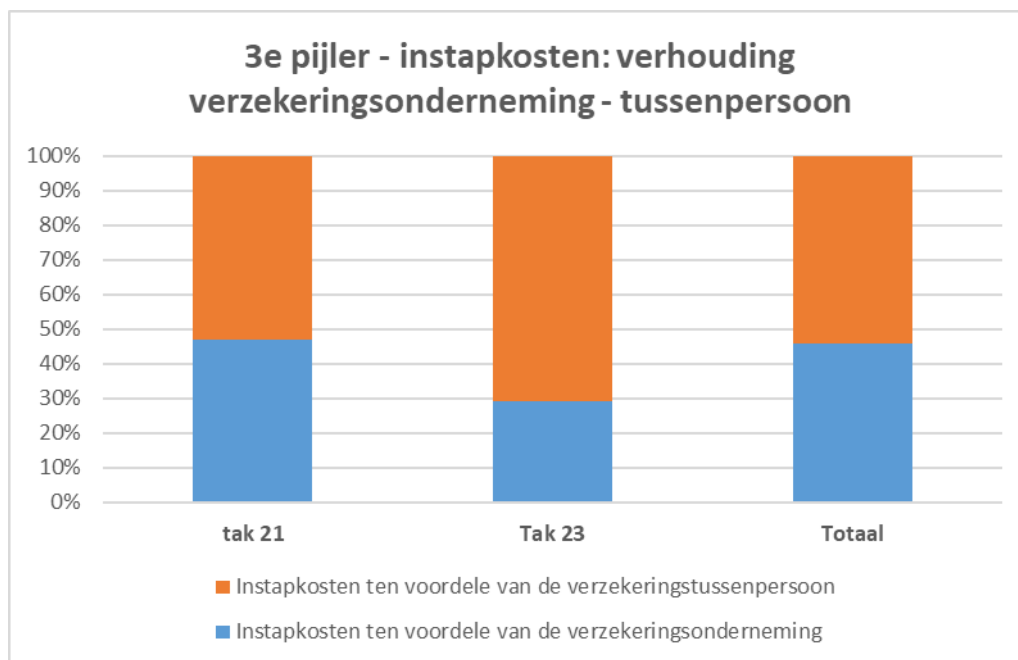
	Instapkost – 10 ^{de} percentiel	Instapkost – 90 ^{ste} percentiel
Tak 21	2,26%	15,94%
Tak 23	2,16%	3,76%

Instapkosten: spreiding contracten in functie van gemiddelde instapkost

Instapkosten	Tak 21 - contracten 2022 (product)	Tak 23 - contracten 2023 (intern fonds)
0% - 1%	55.019	1.727
1% - 2%	38.488	31.059
2% - 3%	246.414	380.237
3% - 4%	388.875	158.938
4% - 5%	558.015	29.135
5% - 6%	393.624	10.469
6% - 7%	441.299	66
7% - 8%	0	0
8% - 9%	4.429	0
9% - 10%	4.136	0
>10%	731.681	0
Geen premiestorting	63.409	20
Totaal	2.925.389	611.651

Instapkosten: verhouding verzekeringsonderneming versus verzekeringstussenpersoon

2.1.3. Lopende kosten

Lopende kosten: gewogen gemiddeldes

	Gewogen gemiddelde lopende kost
Tak 21	0,07%
Tak 23	2,28%

Lopende kosten: percentielen

	Lopende kost – 10 ^{de} percentiel	Lopende kost – 90 ^{ste} percentiel
Tak 21	0,00%	0,27%
Tak 23	1,13%	3,03%

Lopende kosten: spreiding contracten in functie van gemiddelde lopende kosten

Lopende kosten	Tak 21 - contracten 2022 (product)	Tak 23 - contracten 2022 (intern fonds)
0% - 0,1%	1.786.287	5.527
0,1% - 0,2%	902.820	0
0,2% - 0,3%	181.665	132
0,3% - 0,4%	4.690	0
0,4% - 0,5%	0	4
0,5% - 1%	47.298	5.664
1% - 1,5%	2.208	5.893
1,5% - 2%	421	73.544
2% - 2,5%	0	343.361
2,5% - 3%	0	121.242
3% - 3,5%	0	50.214
> 3,5%	0	6.066
Geen voorzieningen	0	4
Totaal	2.925.389	611.651

2.2. Pensioenspaarfondsen

2.2.1. Kwantitatieve omvang van het onderzoek

Aantal pensioenspaar-fondsen	Totaal activa onder beheer	Gemiddelde activa per fonds	Bijdragen 2022
21	21.518.832.653,50	1.024.706.316,83	1.360.553.464,94

2.2.2. Instapkosten

Instapkosten: Gewogen gemiddelde, minimale en maximale waarde

Gewogen gemiddelde instapkost	Laagste instapkost	Hoogste instapkost
1,92%	0%	3%

Instapkosten: spreiding van de pensioenspaarfondsen

Instapkost %	Aantal fondsen	Netto – actief 2022	Bijdragen 2022
0,00%	3,00	3.449.670.722,32	380.057.186,94
1,00%	0	0	0
2,00%	4,00	5.610.141.204,98	331.070.851,31
3,00%	14,00	12.459.020.726,20	649.425.426,69

2.2.3. Lopende kosten

Lopende kosten: gewogen gemiddeldes, minimale en maximale waarde

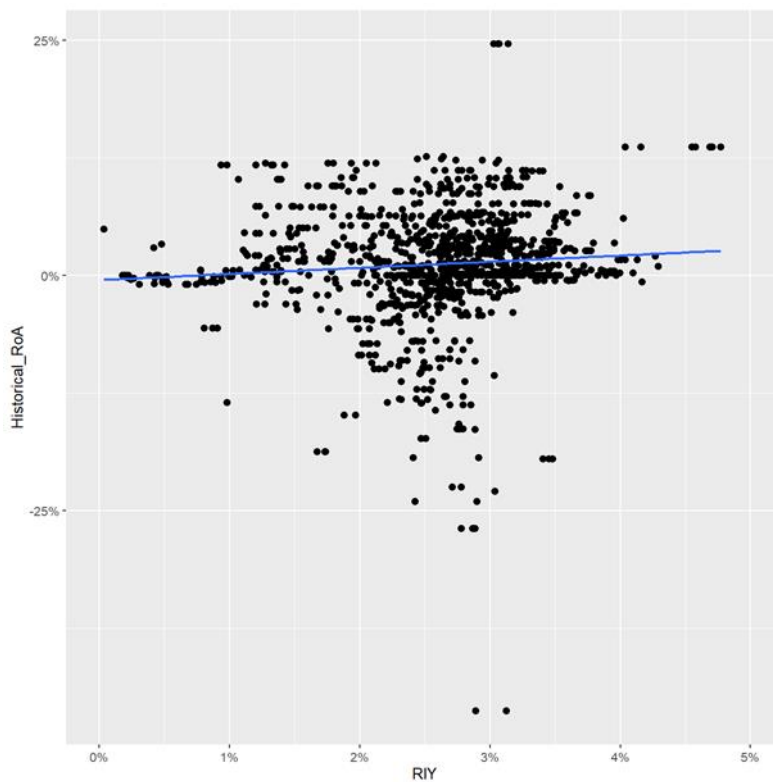
Gewogen gemiddelde lopende kost	Laagste lopende kost	Hoogste lopende kost
1,24%	1,16%	1,71%

Lopende kosten: spreiding pensioenspaarfondsen

Lopende kosten %	Aantal fondsen	Netto – actief 2022	Bijdragen 2022
1,11 - 1,20%	5,00	10.070.182.101,81	521.019.223,24
1,21 - 1,30%	5,00	5.637.857.297,73	296.245.083,84
1,31 - 1,40%	6,00	5.386.195.889,14	504.165.416,23
> 1,40%	5,00	424.597.364,82	39.123.741,63

Bijlage: Link tussen kosten en rendementen bij tak 23 producten: afwezigheid van correlatie

Onderstaande scatterplot verdeelt de binnen de tweede en derde pijler aangeboden tak 23 – fondsen in functie van de 'reduction in yield' (X-as) en het historische rendement over tien jaar (Y-as).

Zowel de geringe helling van de (blauwe) regressielijn, als de zeer lage correlatiecoëfficiënt van 0,079 duiden op een afwezigheid van correlatie tussen de kosten en het toegekend rendement. De meest dure producten (rechterkant van de grafiek) bieden een nettorendement dat gelijk of zelfs lager ligt dan het nettorendement van goedkopere producten.

Deze analyse houdt geen rekening met de onderliggende assetallocatie (aandelen; obligaties, mixed, ...) en de beheersstrategie (actief/ passief).